

Skötselplan för naturreservatet Gallejaur i Arvidsjaurs kommun

Detta dokument är en bilaga till länsstyrelsens beslut 2008-08-11 om ”Bildande av naturreservatet Gallejaur i Arvidsjaurs kommun”.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	ALLMÄNT OM PLANEN	2
1.1	UPPFÖLJNING OCH DOKUMENTATION	2
2	RESERVATETS SYFTE	2
3	UPPGIFTER OM RESERVATET	3
4	BESKRIVNING AV RESERVATET	3
5	SKÖTSELOMRÅDEN	6
5.1	NATUR	6
5.1.1	VÄRDEKÄRNA SKOG	6
5.1.2	UTVECKLINGSMARK SKOG	9
5.1.3	ÖVRIG MARK	9
5.2	KULTUR	9
5.3	FRILUFTSLIV	10
5.3.1	INFORMATION	10
5.3.2	TILLGÄNGLIGHET	10
5.3.3	LEDER	11
5.3.4	ANLÄGGNINGAR	11
5.4	GRÄNSER	12
6	RIKTLINJER FÖR SPONTANA BRÄNDER I RESERVATET	12
7	SAMMANFATTNING AV LÖPANDE SKÖTSELÅTGÄRDER	13
8	SAMMANFATTNING AV PRIORITERADE ENGÅNGSÅTGÄRDER	14

BILAGOR

- A. Avgränsning
- B. Naturreservatet och kulturresevatet, översikt
- C. Delområden Natur
- D. Information, stigar och leder
- E. Spontana bränder
- F. Artlista

1 ALLMÄNT OM PLANEN

Denna skötselplan anger riktlinjerna och målen för skötseln av **naturreservatet Gallejaur**. Vid skötseln ska förutom reservatsföreskrifterna andra aktuella regelverk och riktlinjer följas.

Naturreservatet Gallejaur är ett relativt skötselintensivt reservat, med avseende på anläggningar och information för besökare, och reservatet är som naturlig del av byn Gallejaur utmarker av gemensamt intresse för friluftslivet i natur- respektive kulturresevatet.

Reservatets geografiska läge finns markerat på bilaga B medan bilaga A visar reservatets avgränsning. I bilaga D finns förslag till lämpliga platser för placeringen av informationsskyltar samt föreslagen sträckning av strövtigar i reservatet. Skötselområdet Natur har delats in i flera delområden, dessa framgår av bilaga C och beskrivs under avsnittet 5.1.

1.1 UPPFÖLJNING OCH DOKUMENTATION

- Denna skötselplan ska ses över inom tio år. Om det då anses nödvändigt ska planen med dess ingående skötsel mål revideras.
- Skötselåtgärder och mål under punkt 5.3 Friluftsliv ska årligen följas upp av länsstyrelsen tillsammans med skötselansvarig. Skötselansvarig ska årligen lämna en kortfattad skötselrapport till länsstyrelsen. Rapporten ska redovisa vilka skötselinsatser som gjorts, kostnader för dessa samt om behov av större åtgärder finns. Rapporten ska även redovisa om några uppenbara förändringar i naturtillståndet upptäckts vid besöken i reservatet.
- Akuta hot mot reservatets värden samt behov av akuta åtgärder ska meddelas till länsstyrelsen omgående.
- Eventuella brott mot reservatsföreskrifter ska anmälas till länsstyrelsen omgående.

2 RESERVATETS SYFTE

Syftet med reservatet är att bevara ett sammanhängande naturskogsområde och dess urskogsartade karaktär. De naturliga skogstyperna i reservatet ska få utvecklas spontant genom naturlig succession och naturligt förekommande störningar som skogsbrand och stormfällning. Den biologiska mångfalden ska bevaras så att naturligt förekommande arter kan fortleva i området. Vidare ska den skog i reservatet som har lägre naturvärden få utvecklas till naturskog. Inom ramen för dessa mål ska reservatet även ge möjlighet till naturupplevelser och friluftsliv samt vetenskaplig forskning.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Områdets orördhet bibehålls genom att exploateringar och arbetsföretag i området förhindras.
- Området sköts enligt fastställd skötselplan.

3 UPPGIFTER OM RESERVATET

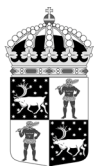
Reservatets namn:	Gallejaur
Kommun:	Arvidsjaur
Lägesbeskrivning:	15 km SSO om Glommerträsk
Fastigheter och ägare:	Gallejaur 1:8, stiftelse Gallejaur 2:3, stiftelse Gallejaur 2:4, privat markägare Gallejaur 2:5, privat markägare
Förvaltare:	Länsstyrelsen Norrbotten
Areal:	109 ha
Naturtyper:	Produktiv skog: 105 ha Myr: 2 ha Övrig mark: 2 ha
Berörd sameby:	Mausjaur

4 BESKRIVNING AV RESERVATET

Gallejaur naturreservat ligger ca 15 km SV om Glommerträsk i sydligaste spetsen av Arvidsjaur kommun, alldeles intill länsgränsen mot Västerbottens län. Geologiskt ligger reservatet i den västra delen av det s.k. Gallejaurmassivet, vilket utgörs av en granitkärna omgiven av gabbro, en av flera mörka, basiska bergarter som ingår i det populära samlingsnamnet *grönsten*. I reservatet består berggrunden av såväl granit som gabbro, och där även den annars så fattiga graniten innehåller insprängda partier med den näringsrikare gabbro. Jordarten är morän som sannolikt också den innehåller en hel del s.k. *grönsten*.

Det värdefulla området omfattar den gamla skogen på Gallejaurbergets topp samt bergets västra och södra sluttningar, och gränsar till den kulturhistoriskt värdefulla byn Gallejaur, vilken i sin tur ska bevaras som ett kulturresevat. Huvuddelen av den gamla skogen på Gallejaurberget hör till samma fastigheter, som också står för de mest värdefulla kulturmiljövärdena i Gallejaur by.

Höjden inom reservatet spänner från ca 315 m.ö.h., nere vid vägen mot Järvträsk, till drygt 450 m.ö.h. på toppen av Gallejaurberget. Avrinningsområdet hör till

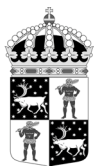

Skellefteälven, vilken numera flyter genom sjön Gallejaure i nederkanten av reservatet. Älvens numera torrlagda fåra ligger ca 2 km sydväst om reservatet. Det föreslagna reservatsobjektet ligger inom naturgeografisk region 30B, Norrlands vågiga bergkulleterräng med mellanboreala skogsområden. Klimatet är tämligen kontinentalt med måttlig nederbörd. Närmaste väderstation, Glommersträsk, har en årsmedeltemperatur på 0.8°C (jan -10,3°C, juli 13,3°C) och en årsnederbörd på 597 mm. I reservatet är lokalklimatet dock gynnsammare genom att det ligger i en syd- och västsluttning.

Skogen är varierad och omfattar dels mycket gammal urskogsartad skog med gran och tall och dels 100-150-åriga, täta och självgallrande successionsskogar som vuxit upp efter skogsbränder under 1800-talet. Det som särskilt utmärker Gallejaureberget mot andra naturskogar i Norrbottens län är skogens växtlighet. Skogen är för breddgraden och höjden över havet synnerligen produktiv, med högvuxna, stamtäta bestånd av olika åldrar. Trädhöjderna ligger i regel kring 20 m men flera av bestånden håller virkesvolymen på 300-400 m³sk/ha med trädhöjder över 25 m.

Merparten av skogen domineras av en generation träd som är kring 300 år gamla. Detta gäller såväl granar som tallar. I lägre liggande delar av sluttningen, t.ex. närmast ovanför byn, är skogen i genomsnitt yngre och ca 150 år med inslag av 300-åriga tallöverståndare. Tall är det dominerande trädslaget strax norr och nordväst om byn. Uppe på den flacka toppen av berget växer gammal granurskog med gott om omkullfallna granstammar på marken, s.k. *lågor*, liksom stående torra granstammar som gränat av väder och vind. Skogen är mycket gammal och många av de upp till 350-åriga granarna är försvagade av ålder och olika rötsvampar och ofta toptorra. En del gammelgranar är draperade med hänglavar, vilket ger skogen ett uråldrigt utseende. Här är påverkan från människan som minst i området, och förutom någon enstaka murken stubbe finns knappast några spår efter yxa och såg. Längre ner i sluttningen är påverkan från byn tydligare men trots att man kontinuerligt skattat skogen på en del träd för virke och ved är skogen överlag anmärkningsvärt gammal. Merparten av skogen är ca 300-350 år. Här ökar inslaget av tall och skogen övergår i barrblandskog som påverkats av skogsbrand för länge sedan. Många av de gamla granarna har kala, kvistrena stammar upp till 3-5 meters höjd och långa, knotiga grenar som hänger ända ner till marken. I en del träd syns övervallade skador längst ner på stammen, vilka uppstått av hettan från en markbrand. De framträder som grova, kådindränkta "sprickor" i den grova stammen närmast marken. Lövträd förekommer sparsamt och utgörs främst av mycket gamla vårtbjörkar. Björkarna har ibland brandljud vilket vittnar om att dessa lövträd tillhör den äldre generationen som är kring 300 år.

I nedre halvan av sluttningen ner mot byn har skogen föryngrats efter två skogsbränder i tät följd efter varandra för ca 200 år sedan. Dessa brandskapade skogsbestånd är i sydöst talldominerade med inslag av gran och vårtbjörk, medan de längre mot nordväst övergår i frodig, örtrik granskog med inslag av björk och tall. I dessa "yngre" skogar finns överallt spridda tall-, gran- björköverståndare som överlevt de senaste två bränderna. Dessa ärrade gamlingar är nu ca 300-350 år gamla och tallarna, men i viss mån även gran och björk, har ofta skador i stammen från de två bränderna, s.k. *brandljud*. Den första branden inträffade ca 1780 och följdes av ytterligare en brand ca 1805 (bränderna är daterade i tallar med dubbla brandljud). Brandljuden från 1780 är i regel bara en halvmeter höga, medan de från branden 1805 inte sällan når 5-10 m upp längs stammarna. Detta tyder på att den senare branden varit intensiv. Det stämmer väl överens med muntliga uppgifter från en av byborna om att en förfader till denna ska ha

tänt på skogen på berget för att förbättra skogsbetet för kreaturen. Efter några år var tillgången på hallon så god i brännan att folk från grannbyarna kom och plockade av hallonen. Detta retade mannen som enligt sägnen ska ha tänt på skogen en gång till. Denna gång blev branden mycket häftig och spred sig tre mil nedåt genom älvdalen, vilket resulterade i att mannen drogs inför tinget för att ha anlagt den förödande branden.

I granbrännan, den granskog som påverkats av den senaste branden, finns inslag av örtrika fuktstråk med gammal granurskog. I dessa stråk har branden varit mindre intensiv och domineras nu av 300-åriga granar som i vissa fall har tydliga brandljud. Den brandpåverkade skogen är nästan orörd och har med tiden blivit både tät och högvuxen. Självgallring skapar rikligt med stående döda träd och kläna stammar som ligger kors och tvärs. Här finns också ett högre inslag av björk och sälg än i resten av området. Här och var kan man se enstaka gamla stubbar, troligen efter avverkning av branddödade torrträd. I övrigt ger skogen ett vilt och orört intryck med rikliga mängder döda och döende träd. Marken är förhållandevis bördig och örter dominerar stora delar av fältskiktet istället för blåbärsris. Strax norr om detta område finns ett ca 1-2 ha stort område med mycket stamtät och självgallrande, ca 80-100-årig blandskog uppkommen efter en senare, mindre brand. Skogen är så tät att fältskikt i stort sett saknas.

Hela den norra, smalare delen av området upptas av gammal, ca 300-årig gran- eller barrblandskog. En del av de gamla granarna är rikligt behängda med garnlav, en ljus hänglav som kännetecknar den gamla granurskogen. Mängden död ved varierar och utgörs främst av vindknäckta gammelgranar men också av en och annan omkullfallen tall. En storm 1985 samt ytterligare en stormfällning kring år 2000 har fällt många av de gamla träden vilka till stora delar tagits tillvara. Där de stormfällda träden inte avverkats finns rikligt med död ved. I de gamla barrskogsbestånden är björk sparsamt förekommande, medan det finns relativt gott om björk i de medelålders bestånden som vuxit upp efter brand. Asp och sälg är överlag ovanliga i området och förekommer främst i de fuktigare och frodigare örtrika stråken.

Den dominerande trädgenerationen i området, som nu är runt 300 år, är så spridd och talrik att denna med stor sannolikhet uppkommit efter en större brand under det sena 1600-talet. Enstaka exemplar från en ännu äldre generation tallar förekommer också i området. Dessa 400-500-åriga gamlingar kan man träffa på högre upp på berget i slutningen ovanför byn eller i den gamla barrblandskogen utmed vägen i västra kanten av området.

I området har ett flertal rödlistade arter påträffats. Det är arter som är starkt knutna till urskogar och urskogsartade skogar. Exempel på arter är vedsvampar som ostticka, rosenticka, rynkskinn, gränsticka och lappticka. Bland rödlistade lavar har liten sotlav, nordlig nållav, brunpudrad nållav, lunglav och skrovellav påträffats. Bland fåglarna kan särskilt nämnas tretåig hackspett och lavskrika, två rödlistade arter som är starkt förknippade med gamla naturskogar och urskogar.

Utmed vägen i norra delen av området finns en gräsbevuxen före detta åkermark på ca 1 ha. Genom området löper en medelstor kraftledningsgata från byn och parallellt med vägen mot nord-nordväst.

De höga naturvärdena i Gallejaur naturreservat bygger på områdets ovanligt bördiga urskogsartade skogar. En typ av produktiva skogar som är starkt underrepresenterad i våra naturreservat och nationalparker. Gallejaur naturreservat tillhör toppskiktet bland högproduktiva naturskogar i länet och området runt Gallejaur bildar en s.k. *värde*trakt,

ett landskapsavsnitt med en koncentration av skogar med höga naturvärden av liknande typ.

5 SKÖTSELOMRÅDEN

Reservatet har indelats i tre skötselområden; Natur, Friluftsliv och Gränser. Karta med indelning i skogliga *funktionsklasser* finns i **bilaga C**.

5.1 NATUR

Skötselområdet Natur har indelats i delområden som finns markerade på Bilaga C.

1. Värdekärna skog
2. Utvecklingsmark skog
3. Övrig mark

5.1.1 VÄRDEKÄRNA SKOG

Beskrivning

Ca 85-90 % av skogen i reservatet håller höga eller mycket höga naturvärden och klassas som värdekärna. Huvuddelen av denna areal utgörs av gammal, urskogsartad gran- eller barrblandskog. Mest troligt utgör de gamla träden en generation som grott efter en större brand under andra halvan av 1600-talet. Tallar och granar från en ännu äldre generation påträffas här och var, framförallt kring toppen av berget samt i den gamla barrblandskogen utmed västra kanten av reservatet. Av dessa nu 400-500-åriga gamlingar återstår bara enstaka exemplar och det är sannolikt dessa som varit föremål för äldre tiders *dimensionsavverkning*.

Skogen har plockhuggits sparsamt genom tiderna och vindfällan har tagits tillvara till ved även i relativt sen tid. Detta har gjort att skogen bitvis blivit luckig. Trots det är skogen mycket gammal och den dominerande åldersklassen minst 300 år gammal. Tillgången på död ved, framförallt vindknäckta gammelgranar och tallar är överlag god, i vissa bestånd t.o.m. riklig. Att många träd är draperade med garnlav och att flera arter rödlistade vedsvampar noterats i området tyder också på lång skoglig kontinuitet.

I den nedre sluttningen, närmare byn står ca 150-170-årig tall- eller barrblandskog av frisk blåbärstyp som vuxit upp efter en skogsbrand. Här finns ett inslag av stora tallöverståndare som är ca 300 år gamla, många med dubbla brandljud. Årtalen för de två senaste bränderna har daterats till ca 1780 resp. 1805, vilket för Norrbottens län är ett ovanligt kort intervall mellan två bränder. Brandljuden från den senare branden är flera meter höga, att jämföra med några decimeter för brandljuden från den första branden, vilket tyder på att brandintensiteten varit hög 1805.

Längre mot nordväst övergår den brandpåverkade skogen till att vara grandominerad med stråk av gammal granurskog i sen succession längs surdrågen.

Flera av bestånden är både välslutna och högstammiga med beståndsvolymer på 300-400 m³sk/ha. Trädhöjder kring 25 m är inte ovanliga.

Delområden VK1 resp. VK2 – gammal urskogsartad skog

I områdets norra och centrala/södra delar finns två större områden med mycket gammal lavbehängd barrskog. Vegetationstypen är övervägande frisk blåbärstyp men i fuktstråk övergår den i lågörtstyp. Den beståndsbildande generationen träd är ca 300-350 år gamla och har sannolikt grott efter en brand kring mitten av 1600-talet.

VK1 spannar från granskog till tallskog. Uppe på bergets topp och öster om densamma står gammal, toppbruten granurskog. Spår efter avverkning saknas i stort sett. Här är flera krävande vedsvampar påträffade såsom ostticka, rosenticka, lappticka och rynkskinn. Fynd av liten sotlav gjordes på barken av en drygt 300-årig gran. Västerut nedanför toppen och längre ner i sluttningen, övergår granurskogen i gammal urskogsartad barrblandskog. Många av de gamla tallarna och granarna är rikligt behängda med garnlav. Längst ner, närmare vägen är skogen istället talldominerad. Hela delområdet har en beståndsålder på 300-350 år. Mängden död ved i de lägre delarna är sparsam till måttlig, medan det i granskogen högre upp finns rikligt med grov, död ved i olika former.

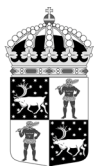
VK2 utgörs av barrblandskog med en ålder av ca 250-350 år. Ofta finns ett visst inslag av riktigt gammal vårtbjörk. Vindfällarna har i stor utsträckning tagits tillvara de senaste ca 15-20 åren, bl.a. efter stormen 1985 samt efter ytterligare ett stormtillfälle kring år 2000. Ett mindre hygge (delområde A2) uppstod när man tog vara på vindfällarna i en stormfällad lucka. I stora delar av delområdet har man inte tagit tillvara de stormfällade träden och där är mängden död ved betydande. Överlag varierar mängden död ved men är i genomsnitt måttligt i förhållande till den stående volymen i bestånden.

I båda delområden är naturvärdet mycket högt.

Delområden VK 3, 4 och 5 – äldre successionsskog efter brand

Genomgående virkesrik och högvuxen skog som har vuxit upp efter två skogsbränder i tät följd efter varandra. Bränderna är daterade med tillväxtbör i gamla tallöverståndare med dubbla brandljud, till omkring år 1780 respektive 1805. Träd som föryngrats efter den tidigare av bränderna lär endast i liten omfattning ha överlevt den hårda branden 1805, varför träden i huvudsak antas ha grott efter sistnämnda brand. I skogen ovanför byn (delområde VK3, bilaga B) är tall det dominerande trädslaget men bitvis finns gott om inväxande gran och beståndsåldern ligger kring 150 år. Ca 300-åriga tallöverståndare förekommer tämligen allmänt i delområdet och är ofta både grova och höga. De grövre överståndarna har vanligtvis ett brandljud medan de mer senvuxna har dubbla brandljud, detta för att de grövre överståndarna bättre stått emot den mindre intensiva branden 1780.

Tillgången på död ved i form av torrträd är god och bitvis riklig, medan riktigt gamla torrakor, högstubbar och lågor är mera sparsamt förekommande. I den södra delen finns enstaka mycket stora torrfuror efter träd som dödades i den senaste branden. En sådan hade en diameter av ca 70-80 cm i brösthöjd och var uppemot 15 m hög. Den ogallrade strukturen i trädskiktet ger tillsammans med sparsam förekomst av gammal död ved, att man förutom skogsbete verkar ha nyttjat skogen främst för ved och husbehovsvirke.

VK4 utgörs precis som VK3 av skog som vuxit upp efter en hård skogsbrand vid 1800-talets början. Det rör sig med stor sannolikhet också om branden 1805. Gran är det dominerande trädslaget men bitvis finns inslag av tall och mindre fläckar är talldominerade. Här finns det största inslaget av lövträd som björk och sälg i områdets värdekärnor. Skogen är vildvuxen och mycket stamtät och självgallring har börjat ge upphov till betydande mängder klenare, senvuxen död ved, såväl stående som liggande. Detta är den bördigaste delen av skogen och blandat med blåbärsriset finns rikligt med örter som ekbräken och harsyra, vilka bitvis dominerar fältskiktet. Åldern ligger kring 150 år med inslag av ca 300-åriga gran- och tallöverståndare, många med brandljud. Spår efter avverkning är sparsamt förekommande och saknas helt i stora delar av delområdet. Genom den brandpräglade skogen löper fläckvis fuktigare stråk med gammal granurskog som klarat branden. Här är skogen kring 300 år och mängden grov död ved är påtaglig. Många av de gamla granarna har brandljud som visar att även denna skog brunnit men att överlevnaden bland granarna varit hög efter branden.

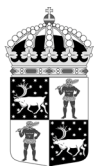
VK5 är också den en successionsskog efter brand och det finns tydliga brandspår i form av kolad ved i beståndet. Skogen är däremot betydligt yngre än i VK 3 och 4. Åldern ligger på ca 80-100-år. Det är en blandskog med främst gran, men även tall och löv. Utmärkande för denna skog är att det är så tätt mellan stammarna att fältskikt i stort sett saknas på grund av skuggning och konkurrens. Detta är en ovanlig företeelse i Norrbottens inland som generellt har glesare skogar. Det är tecken på ovanligt goda växtbetingelser och en mycket god föryngring efter branden. Arealen är liten, endast ca 1 ha och troligen rör det sig om en mänskligt framkallad brand, kanske för att få bättre bete. Denna typ av högproduktiva, urskogsartade successionsskogar (brännor) är numera en ovanlig typ av naturskog och har därför ett högt bevarandevärde.

Skötselmål

- Områdets naturvärden ska bevaras och växt- och djurlivet ska tillåtas utvecklas fritt. Detta gäller såväl den urskogsartade gammelskogen som den brandskapade successionsskogen, vilken kommer att självgallra och utvecklas till gammal gran- och blandurskog.
- Förändringar i naturtillståndet ska endast ske genom naturlig *succession* och naturliga processer i form av interndynamik eller naturliga störningar som brand, stormfällningar och insekts- eller svampangrepp.
- Störningar som stormfällningar, insektsangrepp och brand ska ha ett så naturligt förlopp som möjligt.

Skötselåtgärder

- Inga aktiva skötselinsatser planeras. Släckning av spontant uppkomna bränder ska så långt möjligt begränsas till att förhindra att branden sprider sig utanför reservatsgränserna. Trädfällning i samband med släckning bör ej ske inom reservatets gränser. Schaktning för att skapa mineralsträngar bör inom reservatet endast tillåtas i befintlig kraftledningsgata. Om metoder utvecklas som innebär att brand kan kontrolleras utan fysiska ingrepp i den värdefulla naturskogen, d.v.s. utan att fälla träd eller röja/schakta upp brandgator i värdekärnorna, kan aktiv bränning i framtiden komma ifråga som skötselåtgärd.

5.1.2 UTVECKLINGSMARK SKOG

Inom reservatet finns flera mindre skogliga utvecklingsmarker. Det rör sig dels om äldre skog som till sin struktur är märkbart påverkad av plockhuggningar (delområde U3, **bilaga C**) och dels yngre och medelålders barrblandskog (ca 50-80 år) som utgörs av självföryngrad *sekundärskog* som spontant vuxit upp efter äldre avverkningar (delområden U1 och U2). Det finns också två ca 0,5-1 ha stora fläckar med lövrik, ca 30-50-årig ungskog i norra delen av reservatet (delområden U4 och U5). Genomgående för dessa utvecklingsmarker är att de på grund av kraftiga skogsuttag längre tillbaka inte har återfått de naturvärden som gått förlorade genom omfattande avverkning av gamla träd. Bristen på riktigt gamla träd samt på den döda ved som kontinuerligt genereras när de gamla träden dör av ålder, vedsvampar m.m. gör att skogen saknar de strukturer som kännetecknar den gamla naturskogen. Det kommer att ta 100 år innan skogen kan betraktas som gammal och ytterligare 150-200 år innan den liknar den gamla naturskogen i reservatet.

Skötselmål

- Naturvärdena på dessa marker ska öka med tiden. Målet är att dessa områden på lång sikt ska utveckla naturvärden motsvarande en skoglig värdekärna och spontant utveckla strukturer som kännetecknar naturskogar: riktigt gamla träd och död ved av riktigt gamla träd.

Skötselåtgärder

- Eftersom skogen är spontant självföryngrad behövs i nuläget inga aktiva skötselåtgärder inom utvecklingsmarkerna i reservatet. Virkesuttag eller avdödande av träd kommer inte att öka naturvärdena, utan kommer snarare att på sikt minska tillgången på död ved. Stängsling av de två fläckarna med lövrik yngre skog är sannolikt inte heller nödvändigt då lövträden redan når över älgens betningshöjd.

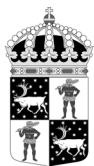
5.1.3 ÖVRIG MARK

Utmed vägen i norra delen av området finns en gräsbevuxen före detta åkermark på ca 1 ha (delområden A1, **bilaga C**). Några särskilda naturvärden knutna till denna kulturmark förekommer inte såvitt länsstyrelsen känner till. Eventuellt kan detta område, genom närheten till vägen och den öppna marken vara till glädje för besökare till området, varför det i dagsläget är osäkert huruvida någon skötsel är aktuell eller ej.

De våtmarker som finns inom reservatet är små och opåverkade varför det inte finns något behov av skötsel eller restaurering av dessa.

5.2 KULTUR

I reservatet finns inga registrerade forn- eller kulturlämningar. Naturreservatet utgör en stor del av utmarken till den kulturhistoriskt värdefulla byn Gallejaur som skyddas som kulturresevat.

5.3 FRILUFTSLIV

Gallejaur by är en känd kulturbygd genom sina välbevarade timmerbyggnader och inägor som fram till nu hävdats på gammalt vis. De höga naturvärdena i den bynära skogen är däremot i dagsläget inte kända för den stora allmänheten. Informationen om skogens höga naturvärden kommer att nå besökare till kulturreseptatet genom den gemensamma informationen om natur- respektive kulturreseptatet. Det kan därför förväntas att även naturreservatet, genom sin närhet och historiska koppling till byn Gallejaur kommer att få förhållandevis många besökare. Strövstigar kommer att anläggas genom naturreservatet med utgång från byn, liksom gemensamma rastplatser i anslutning till de båda reservaten (Se bilaga C angående förslag till strövstigar och informationsplatser).

5.3.1 INFORMATION

Naturreservatet och det intilliggande kulturreseptatet kommer att ha en gemensam större informationstavla och parkering i anslutning till byn vid vägen mot Järvträsk. Förslag finns också att ha en mindre informationstavla och parkering i anslutning till en mindre odlingsmark i norra delen av reservatet (**Bilaga D**). Gallejaur är ett besöksmål och kommer därför att behöva särskilda informationsinsatser. Informationen kommer att i hög grad att samordnas för natur- och kulturreseptatet. Diskussioner om informationen om reservaten kommer också att behöva föras mellan länsstyrelsen och *Stiftelsen Systrarna Karlsson i Gallejaur* vilken drivs av Arvidsjaur kommun, Sparbanken Nord i Arvidsjaur och Gallijar-Järvlia Kulturbygdsförening. Stiftelsen äger och förvaltar de mest värdefulla delarna av natur- respektive kulturreseptatet.

Skötselmål

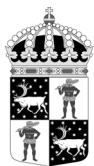
- En parkeringsficka och en större informationstavla ska finnas längs vägen från Järvträsk i nära anslutning till byn och naturreservatet.
- Samtliga informationstavlur ska vara i gott skick och informationen ska vara aktuell.
- Aktuell information om reservatet ska finnas på länsstyrelsens hemsida.
- Länsstyrelsen samordnar informationsinsatsen mellan naturreservatet och kulturreseptatet och samarbetet med *Stiftelsen systrarna Karlsson i Gallejaur*

Skötselåtgärder

- Informationstavlur enligt gällande standard ska tas fram och monteras upp inom ett år efter att beslutet vunnit laga kraft.
- Skyltningen ses över regelbundet och räjning av sly sker vid behov.
- En parkeringsficka och en mindre informationstavla kan vid behov förläggas till den mindre gräsmarken vid vägen i norra delen av reservatet (**bilaga D**).
- Information om reservatet ska läggas ut på länsstyrelsens hemsida inom två veckor från att beslutet vunnit laga kraft. Information på webben ska uppdateras vid behov.

5.3.2 TILLGÄNGLIGHET

Gallejaur är ett känt besöksmål och kommer sannolikt att vara välbesökt. Vägvisare till naturreservatet och kulturreseptatet samordnas och ska finnas längs länsväg 365 vid

infarten till Järvträsk. Parkeringsplatser bör anläggas utmed Järvträskvägen strax före byn och förslagsvis också i anslutning till den mindre gräsmarken i norra delen av reservatet (**bilaga D**).

Skötselmål

- Vägen till reservatet ska vara skyltad från större allmän väg.
- Skyltning till reservatet ska vara tydlig och funktionell.
- Parkeringsmöjligheter ska finnas i anslutning till reservatet.

Skötselåtgärder

- Vägvisare till reservatet ska sättas upp från länsväg 365 vid avfarten till Järvträsk
- Skyltningen ses över regelbundet och röjning av sly sker vid behov.
- En parkeringsficka anläggs strax utanför byn utmed vägen mot Järvträsk.

5.3.3 LEDER

Strövstigar saknas i området men behöver anläggas för att underlätta för besökare att vandra i reservatet. Förslag till strövstigar visas i **bilaga D**. I första hand bör stigar anläggas som utgår från den planerade, med kulturresevatet gemensamma informationsplatsen närmast byn. Slutningen ovanför byn är tämligen brant och kan vara fysiskt krävande, varför man med fördel kan anlägga stigar också i den flackare, norra delen av reservatet. En mindre gräsbevuxen åkermark invid vägen är då lämplig att användas för information och utgångspunkt för strövstigar. Utsiktsplatser saknas i stort sett då skogen i området är både hög och välsluten. Undantaget är en mindre bergsknabbe intill vägen från vilken man kan ha utsikt över vattnet i Gallejaurdammen. Detta kan vara en lämplig plats att anlägga en eld- och/eller rastplats.

Skötselmål

- Uppmärkta stigar ska vara framkomliga och markeringarna ska vara tydliga.
- Vägvisare utefter stigarna ska vara tydliga och enhetliga.

Skötselåtgärder

- Sträckningen av uppmärkta leder och stigar ska kvalitetssäkras med hjälp av GPS.
- Stigar och stigmarkeringar ska underhållas regelbundet.

5.3.4 ANLÄGGNINGAR

Anläggningar för att befrämja och kanalisera friluftslivet kan efter samråd med berörda intressenter iordningsställas vid behov. Förslag till anläggningar visas i bilaga C.

Skötselmål

- Alla anläggningar ska vara anpassade till naturmiljön och hållas i gott skick.
- Anläggningsgraden ska med jämna mellanrum utvärderas och så långt det är ekonomiskt möjligt anpassas efter de behov som finns.

Skötselåtgärder

- Detaljer för anläggningsskötsel och prioriterade skötselåtgärder framgår av gällande skötselavtal.

5.4 GRÄNSER

Gränserna runt naturreservatet ligger i huvudsak längs väg samt i befintliga rågångar. Eftersom marken inte ägs av naturvårdsverket och gränsen bitvis går genom befintliga skiften är det viktigt att rågångar görs väl synliga men inte bredare än naturvårdsverkets rekommendationer, vilket innebär 0,5 m på var sida om linjen, d.v.s. en totalbredd på 1 meter.

Gränsen mellan Naturreservatet och Kulturreseptatet ska inte huggas fram utan endast målas på träden. Undantaget är längs befintliga rågångar vilka hålls öppna.

Skötselmål

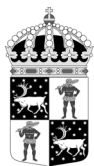
- Reservatets gränser ska vara tydligt markerade enligt gällande standard.
- Gränsavsnitt som löper genom befintliga skiften ska vara tydliga utan upphuggna rågångar.

Skötselåtgärder

- Reservatets gränser ska märkas upp enligt standard.
- Kontroll av gränsmarkeringarna och rågångar ska göras minst vart femte år.
- Vid behov röjs rågångar och vägkanter så att gränsmarkeringar blir väl synliga. Otydliga markeringar förbättras.
- Endast märkning av gränsträd och försiktig siktröjning av buskar och småträd längs de gränsavsnitt som löper genom befintliga skiften, med minsta möjliga åverkan. Detta gäller i särskilt i gränsen mellan natur- och kulturreseptatet.

6 RIKTLINJER FÖR SPONTANA BRÄNDER I RESERVATET

Om brand uppstår i reservatet ska länsstyrelsen informeras. Den bitvis tämligen branta bergsslutningen med hög och välsluten skog gör att en brand riskerar att få ett snabbt och intensivt förlopp uppåt i slutningen. Vid släckningsarbete ska så skonsamma metoder som möjligt användas, och främst ska eldbekämpningen inrikta sig på att förhindra spridning utanför naturreservatet så att angränsande marker skonas. Den värdefulla kulturmiljön i byn Gallejaur får inte hotas av brand och ska därför ges högsta prioritet vid släckningsarbetet, liksom övriga delar av reservatet som angränsar till bebyggelse. Befintliga begränsningslinjer som vägar utnyttjas i första hand, och vid anläggande av eventuella brandgator bör befintlig kraftledning samt rågångar eller reservatets gränser användas som begränsningslinjer. Här kan det t.ex. vara frågan om att anlägga moteld längs rågångarna och i naturreservatsgränsen. Eventuell trädfällning och schaktning för att skapa brandgator görs i rågångarna och reservatsgränsen. Befintlig väg i västra kanten av reservatet fungerar som brandbarriär. Kartan i **bilaga E** redovisar befintliga begränsningslinjer och förslag till lämpliga platser att anlägga brandgator, liksom områden där släckningsinsatser måste prioriteras och koncentreras.

Länsstyrelsen
Norrbotten

SKÖTSELPLAN

Datum
2008-08-11

Bilaga 6

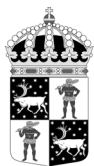
Diarienummer
511-7896-04

RegDOS ID
NR2013950

13
(14)

7 SAMMANFATTNING AV LÖPANDE SKÖTSELÅTGÄRDER

	Åtgärd	När
5.1	Natur	
	Kontrollera att de skogliga naturvärdenas status är oförändrad och/eller följer ett naturligt successionsmönster.	Vart tionde år
5.3.1	Information	
	Kontrollera att informationsskyltarna innehåller aktuell information och är läsbara. Rapportera till länsstyrelsen om nya skyltar behövs.	Vartannat år
	Röjning av sly och annan hög vegetation runt informationstavlan ska ske vid behov.	Vid behov
	Aktuell information om reservatet ska finnas på länsstyrelsens hemsida.	Löpande
5.3.2	Tillgänglighet	
	Kontrollera vägvisarnas skick. Rapportera till länsstyrelsen om nya skyltar behövs.	Vid behov
	Röjning av sly runt vägvisare ska ske vid behov.	Vid behov
5.3.3	Leder	
	Kontrollera stigens framkomlighet. Åtgärda vid behov. Rapportera till länsstyrelsen om omfattande åtgärder behövs.	Vartannat år
	Spänger, stigarnas vägvisare och markeringar ses över och bättras på.	Vid behov
5.3.4	Anläggningar	
	Anläggningarna och området närmast omkring städas från skräp.	Fortlöpande
	Kontroll av anläggningarnas skick och vid behov underhåll.	Årligen
5.4	Gränser	
	Kontrollera att gränsmarkeringarna är tydliga. Rapportera till länsstyrelsen om åtgärder behövs.	Vart femte år

Länsstyrelsen
Norrbotten

SKÖTSELPLAN

Datum
2008-08-11

Bilaga 6

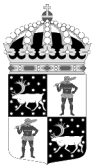
Diarienummer
511-7896-04

RegDOS ID
NR2013950

14
(14)

8 SAMMANFATTNING AV PRIORITERADE ENGÅNGSÅTGÄRDER

	Åtgärd	När
5.3.1	Information	
	Nya informationsskyltar tas fram	2008
	Montering av ovanstående skyltar	2008
	Lägga ut information på länsstyrelsens hemsida	2008
5.3.3	Leder	
	Anlägga markerade stigar med utgångspunkt från informationstavlan/parkeringen.	2008-2009
	Sträckningen av uppmärkta leder och stigar kvalitetssäkras med GPS.	I samband med anläggandet av stigarna.
5.4	Gränser	
	Reservatets gränser ska markeras enligt standard	2008

511-7896-04

NR2013950

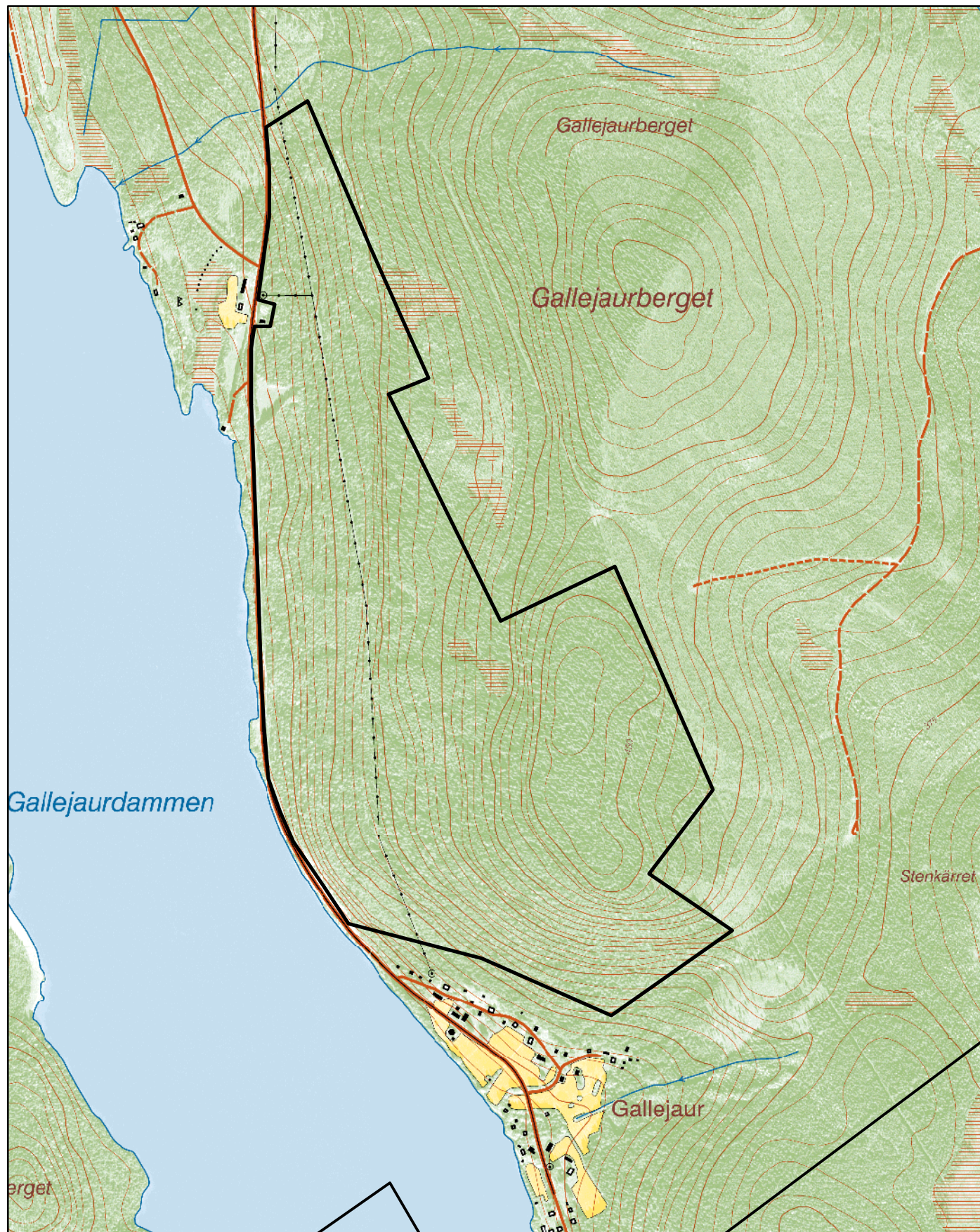
Bilaga A

Naturreservatet Gallejaur

Area 109 ha

Skala 1:12 000

Länsstyrelsen
Norrbotten

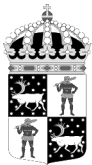

© Copyright Lantmäteriet 2007. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

Gräns för naturreservatet

0 250 500 750 1 000 Meter

511-7896-04

NR2013950

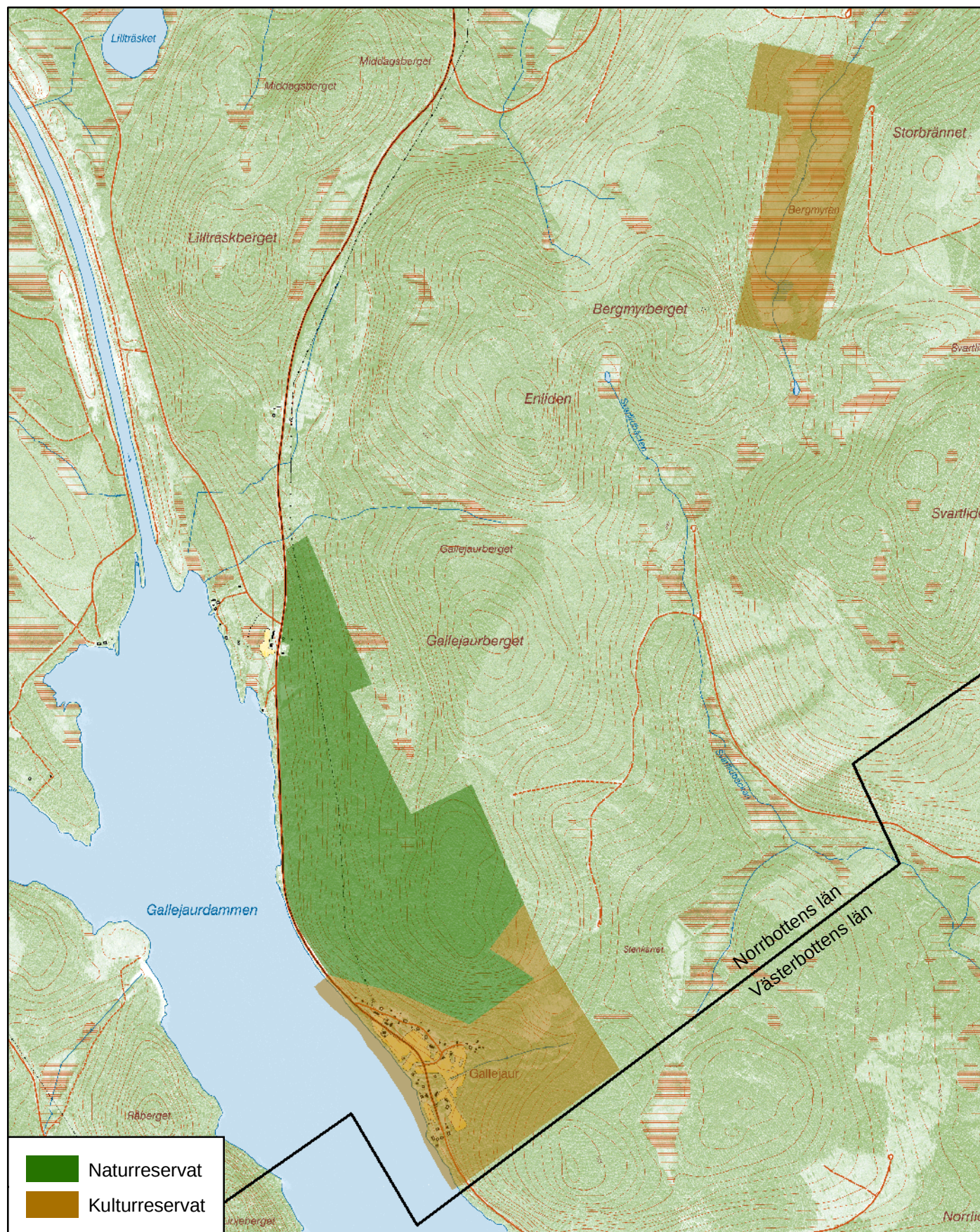
Bilaga B

Naturreservatet Gallejaur

Area 109 ha

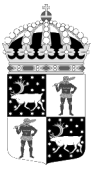
Skala 1:22 500

Länsstyrelsen
Norrbotten

© Copyright Lantmäteriet 2007. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

0 250 500 750 1 000 Meter

511-7896-04

NR2013950

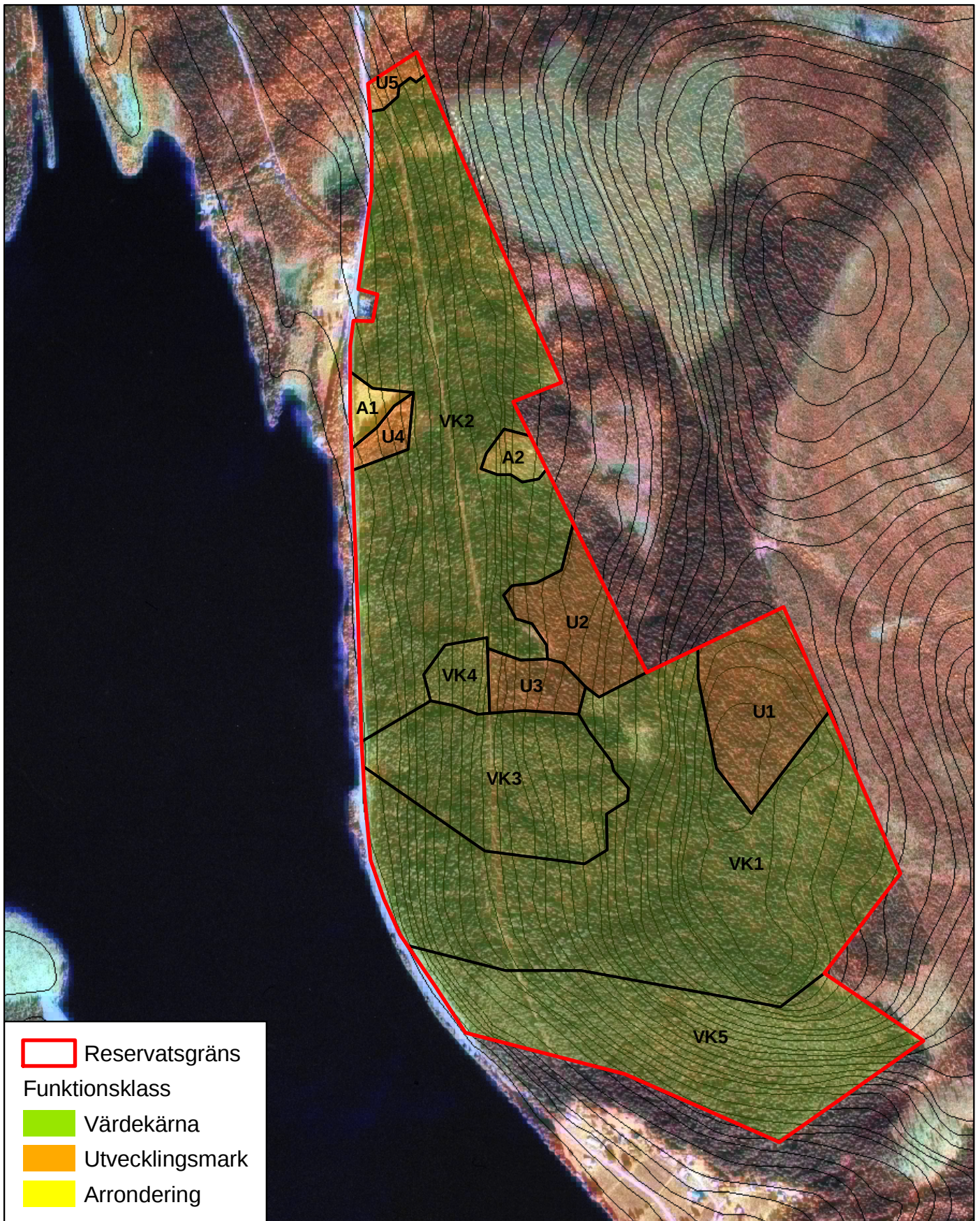
Bilaga C

Naturreservatet Gallejaur

Area 109 ha

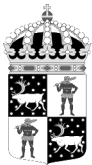
Skala 1:10 000

Länsstyrelsen
Norrbotten

© Copyright Lantmäteriet 2007. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

0 250 500 750 1 000 Meter

511-7896-04

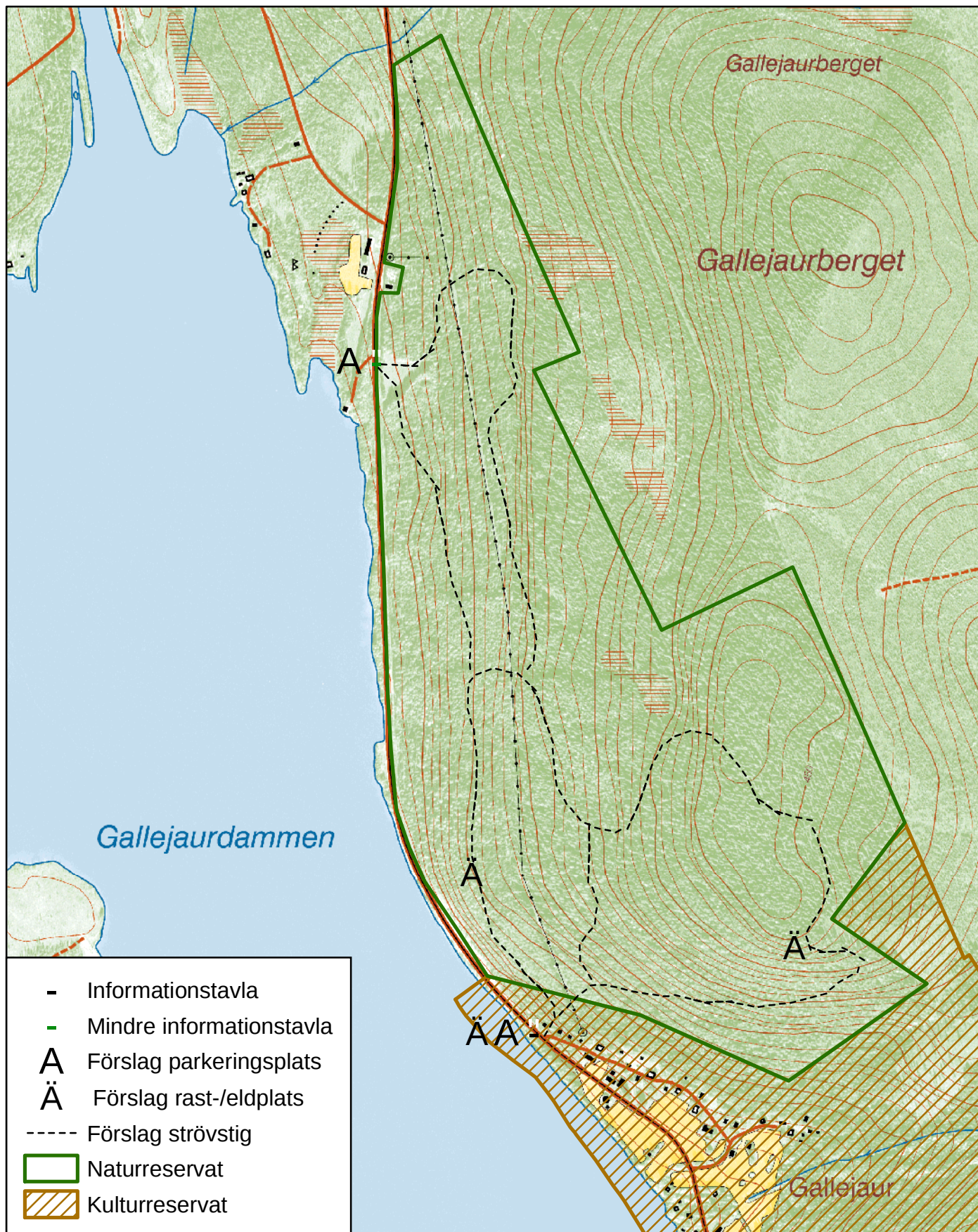
NR2013950

Bilaga D

Naturreservatet Gallejaur

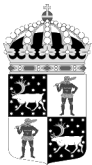
Area 109 ha

Skala 1:10 500

Länsstyrelsen
Norrbotten

© Copyright Lantmäteriet 2007. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

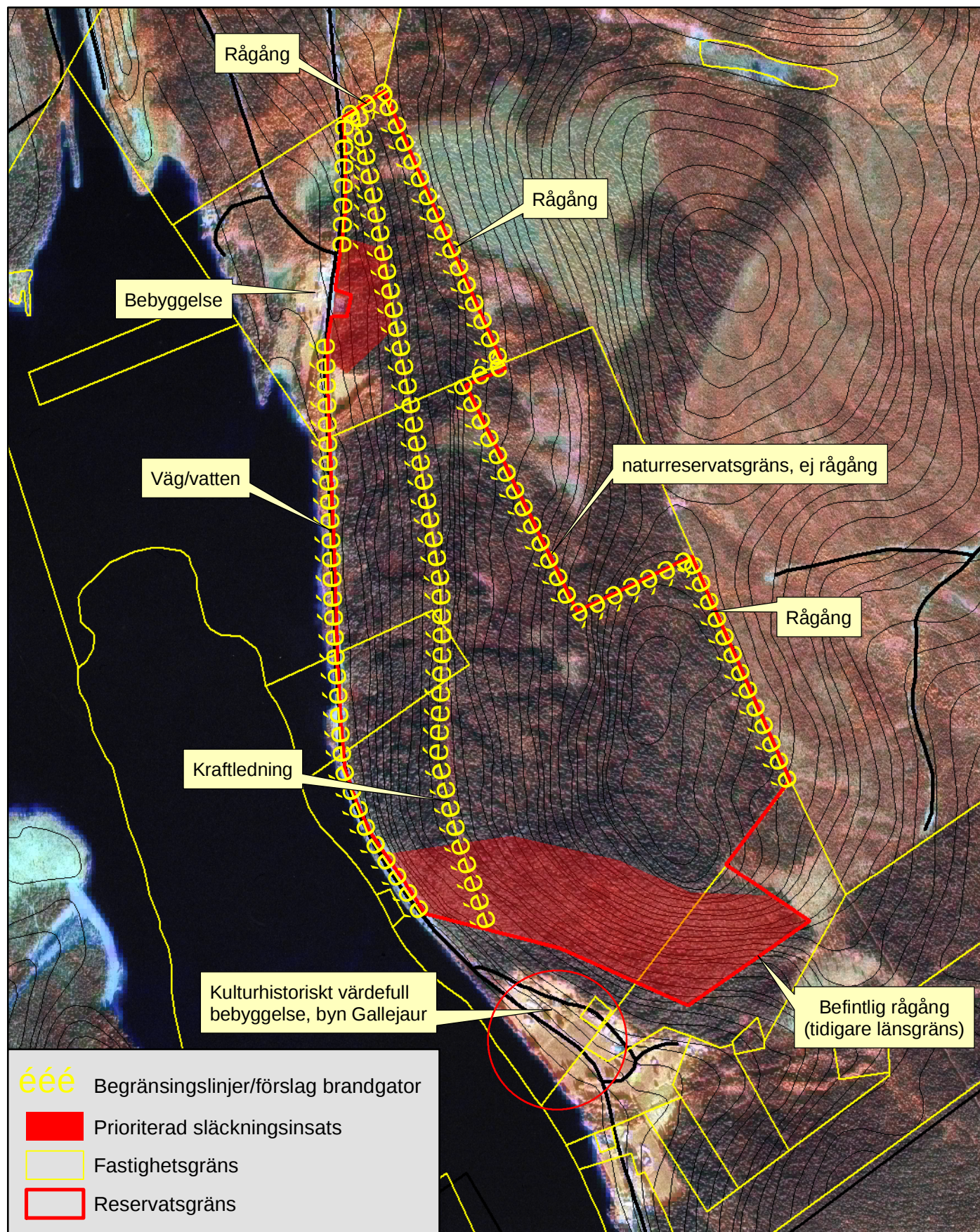
0 250 500 750 1 000 Meter

Naturreseptatet Gallejaur

Area 109 ha

Skala 1:12 000

Länsstyrelsen
Norrbotten

© Copyright Lantmäteriet 2007. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

0 250 500 750 1 000 Meter

Länsstyrelsen
Norrbotten

Datum
2007-08-11

Diarienummer
511-7896-04

Rödlistade arter och signalarter inom reservatet

Lavar och vedsvampar

Namn	Vetenskapligt namn	Hotkategori*
Lappticka	<i>Amylocystis lapponica</i>	NT
Brunpudrad nållav	<i>Chaenotheca gracillima</i>	NT
Nordlig nållav	<i>Chaenotheca laevigata</i>	NT
Trådticka	<i>Climatocystis borealis</i>	signalart
Liten sotlav	<i>Cypelium karelicum</i>	VU
Doftskinn	<i>Cystostereum murrain</i>	NT
Rosenticka	<i>Fomitopsis rosea</i>	NT
Kötticka	<i>Leptoporus mollis</i>	Signalart
Lunglav	<i>Lobaria pulmonaria</i>	NT
Skrovellav	<i>Lobaria scrobiculata</i>	NT
Ullticka	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	Signalart
Gränsticka	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	NT
Rynkskinn	<i>Phlebia centrifuga</i>	NT
Gammelgranskål	<i>Pseudographis pinicola</i>	NT
Ostticka	<i>Skeletocutis odora</i>	VU

*) Hotklassning enligt 2005-års rödlista

Fåglar

Namn	Vetenskapligt namn	Hotkategori*
Lavskrika	<i>Perisoreus infaustus</i>	NT
Tretåig hackspett	<i>Picoides tridactylus</i>	VU

*) Hotklassning enligt 2005-års rödlista